

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Formularium Episcopale

Barbosa, Agostinho

Coloniae Agrippinae, 1680

Sixti. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10456

tur, aut non constet de quasi possessi-
one præcedentiæ hujusmodi, inter
Fratres quidem Mendicantes, ij, qui
antiquiores in loco controversiæ, inter
Confratres verò inter felicitantes, ij,
qui prius factis sunt in processioni-
bus tam publicis quàm privatis præce-
dere debeant: ita ut si contigerit nova
Monasteria, aut domos alicujus Ordi-
nis Mendicantium in loco, in quo alte-
rius Ordinis ex dictis Mendicantibus
Monasteria, aut domus prius erecta, &
instituta sint, ille Ordo, qui prius Mo-
nasterium seu domum in loco habue-
rit, præcedat. Præterea quia inter præ-
dictos Ordines plerumque alia in pro-
cessionibus, alia in Concilijs generali-
bus, & alijs actibus publicis sive pri-
vatis ratio circa modum procedendi
servatur, nolumus per præsentis præ-
rogativis dictorum Ordinum, quo ad
præcedentias hujusmodi, quæ pro-
prijs Ordinibus, præterquam in pro-
cessionibus prædictis debentur, aut
Fratribus Capucinis nuncupatis, qui
in processionibus publicis sub Con-
ventualium S. Francisci, aut Minorum
de observantia Fratrum nuncupato-
rum, Cruce, ut solent, incedere pos-
sint, aliquod præjudicium generari.
*Cum clausulis sublata, & derogato-
riis &c.* Datum Romæ apud S. Mar-
eum, sub annulo Piscatoris die 15. Ju-
lij 1583. Pontificatus nostri anno duo-
decimo.

Quod vacent omnes Ecclesiæ & bene-
ficia eorum, qui ad dignitatem Cardi-
nalatus promoventur, & quando eis
datur retentio, intelligatur de benefi-
cijs non requirentibus residen-
tiam in loco dictæ Digni-
tati non conve-
nienti.

XXXVI.

Part. 3. allegat. 57. n. 66. cum seqq.

SANCTISSIMUS D. N. SIXTUS PAPA V.
decrevit, quod per promotionem
ad Cardinalatum vacent omnes Ec-
clesiæ, & omnia beneficia cujuscunq;
nominis, & tituli sint, nisi fuerit data
retentio, quæ concessa intelligatur, &
data ad Patriarchales, Metropolitanas,
& Cathedrales Ecclesias, ad Mo-
nasteria etiam commendata ad Prio-
ratus, & ad cætera omnia alia benefi-
cia, quæ videntur convenire dignita-
ti Cardinalatus. Ad alia verò, quæ
videntur repugnare dignitati, & gra-
dus Cardinalatus, puta Archipresby-
teratus, Archidiaconatus, Decanatus,
Canonicatus, & similia beneficia non
extendantur, cum obtinentes hujus-
modi beneficia teneantur residere in
Choro, & habere debeant locum
post Episcopum Cardinalis dignitati
non convenientem. Actum Ro-
mæ apud S. Petrum die
Mercurij 16. Martij.
1588. in Consilio-
rio.

Contra

Contra Clericos malè promotos; ac in
Episcopos in Ordinum collatio-
ne peccantes.

XXXVII.

Part. 2. alleg. 6. 8. & 10.

SIXTUS *Episcopus, servus ser-
vorum Dei, ad perpetuam rei me-
moriã.*

SANCTUM & salutare sacri Ordinis
Sacramentum ab ipso Domino &
Salvatore nostro JESU CHRISTO
institutum, Beatisque Apostolis, & eo-
rum legitimis successoribus singulari
divinæ bonitatis munere traditum, ita
ad Dei omnipotentis gloriam, salu-
temque animarum sanctè, ac religio-
sè administrari decet, ut quæ vel ex
typo & figura veteris Legis, vel aliàs
ex multa Sanctorum Patrum provi-
dentia, circa ordinandorum natales,
ætatem vitæ, ac morum probitatem,
sanctitatem, scientiam, & alias quali-
tates in sacris Ordinibus requisitas per
sacros Canones, vel Apostolicas Con-
stitutiones, aut generalium Concilio-
rum Decreta salubriter statuta fuerunt,
ea inviolate observentur. Nam si
in veteri Testamento tam multa de in-
tegritate, munditia Sacerdotum & mi-
nistrorum Altaris, deque eorum præ-
stantia & dignitate legimus, de qui-
bus Dominus dixit per Malachiam
Prophetam: labia sacerdotis custo-
dient scientiam & legem requirent ex

ore ejus, quia Angelus Domini exer-
cituum est: certè multo major ratio &
diligentia adhibenda erit in promo-
vendis tam inferiorum graduum Cle-
ricis, quàm etiam Presbyteris, qui ad
consummationem Sanctorum in opus
ministerij, in ædificationem corporis
Christi constituentur, prout de his
ipsis, & divino verbo, & Beatorum
Apostolorum præceptis, ac simul San-
ctorum Patrum statutis sæpissimè tra-
ditum est. Quare nos, pro ea quæ no-
bis à Domino injuncta est cunctarum
Ecclesiarum cura & sollicitudine, ipsos
Pastores & Præsules Ecclesiarum, quo-
rum proprium munus est, personas
idoneas clericali militiæ adscribere, &
ad minores majoresque Ordines ritè
promovere, auctoritate nostra duxi-
mus admonendos, ut in exequendo
hac in parte suo pastoralis officio atten-
tius posthac invigilent, Canonicas
Sanctiones, ut par est, observent, ac
ut nemini detur offensionis occasio,
neve eorum vituperetur ministerium:
Studeant vitare ea omnia scandala, &
absurda, quæ ex vitiosa, & minus Ca-
nonica Clericorum ordinatione cer-
nimus cum magno animi nostri dolo-
re frequentius exoriri. Cùm enim
multi, etiam interdum inhabiles & in-
digni, non vocati Sanctæ Dei vocatio-
ne, sed potiùs Satanæ dolis decepti,
prætextu devotionis & pietatis rem-
quidem Sacram & divinum munus,
intempestivè tamen, & inordinatè af-
fectantes, seu temporale aliquod com-
modum aut lucrum sibi proponentes,
vel nimia simplicitate & imperitia, ma-
litiave

D d 2

litiave

litiave aut fraude ad suscipiendum Clericalem characterem, aliosque Ordines ante legitimam ætatem, vel à non suo Episcopo, aut non debito prævio examine & approbatione, sive aliàs minus ritè, vel etiam temerè se ingerant: debent sanè Episcopi paterna charitate, & prudentia eorum saluti, qui sæpe nesciunt, quid petant, melius etiam quàm ipsimet postulant, & salubriùs consulere; nec tam quid flagitent, quam quid expediat considerare, summa vero diligentia providere tum alienæ diœcesis subditis ordinandis, ne quemquam promoveant sine eorum Ordinarii litteris, dimissoriis, tum in recognoscendis ipsis litteris, ne falsò, aut ab aliquo, qui auctoritatem illas concedendi non habeat, confectæ sint: tum denique in examinandis natalibus, ætate, vita, moribus, scientia, idoneitate, titulo, & reliquis qualitatibus, ne quid in suæ aut alienæ diœcesis personis ad Clericalem honorem & Ecclesiasticos Ordines promovendis desideretur eorumque ex præscripto Sacrorum Canonum requiruntur.

Ut igitur Præsules Ecclesiarum intelligant, si in re tam gravi, & tanti momenti culpa aut negligentia peccaverint, se non modo in tremendo iudicio, verùm in hoc quoque sæculo Rom. Pontif. suæ villicationis rationem fore reddituros; præsentì constitutione perpetuò statumus & ordinamus, ut si in posterum Antistes aliquis Episcopali, Archiepiscopali, Primatiali, vel etiam Patriarchali dignitate præfulgens,

aut Abbas ad primam Tonsuram minoresque Ordines suis subditis conferendos a Sede Apost. auctoritatem habens, quemcunque sæcularè, vel cuiusvis Ordinis, aut Militiæ regularem, ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, seu aliàs inhabilem, vel irregularem existentem, vel extra tempora à jure statuta, vel absque veris dimissoriis sui Ordinarii litteris, aut per saltum, vel furtivè, aut quo ad sæculares, sine titulo sufficientis beneficii, vel patrimonii, aut ante ætatem per Sacri generalis Trid. Conc. decreta primæ Tonsuræ, aut cuique Ordini præscriptam, aut non servatis temporum interstitiis, ita ut aliquis uno die, seu continuatis diebus ad plures Ordines Sacros, vel post unum Ordinem susceptum sine causa rationabili antequam tempus ab eodem Conc. Trid. præfixum elabatur, ad alium Ordinem promoveatur, sine dispensatione, aut indulto Apostolico Clericali Characterè non legitimè insigniverit, aut ad Ordines minores vel Sacros, ut præfertur, vel aliàs malè promoverit, sive id scienter, sive ignoranter fecerit (nisi debita diligentia adhibita justus error, & probabilis facti ignorantia eum excuset) ut in quo deliquit, ut in eo puniatur, à collatione quorumcunque Ordinum, atque adeo ipsius Tonsuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium eo ipso suspensus, & ingressu Ecclesiæ interdictus existat, aliisque gravioribus pœnis nostro, & pro tempore existentis Rom. Pont. arbitrio puniatur. Quod si spreta huiusmodi

suspensione & interdicto in præmissis se temerè ingesserit, etiam à regimine administratione suæ Ecclesiæ seu Monasterij, & à perceptione fructuum mensæ ejusdem, ac quorumcunque beneficiorum per eum in titulum, vel commendam, seu aliàs obtentorum suspensionem eo ipso incurrat, ejusque interdicti, aut suspensionis relaxationem, aut pœnarum remissionem ab alio quam à Rom. Pont. pro tempore existente nequeat obtinere. Et nihilominus fel. rec. Pij II. & aliorum Rom. Pont. nostrorum prædecessorum, qui per suas constitutiones, aut in Cancellaria Apost. publicatas regulas contra hujusmodi Clericos malè promotos, diversas pœnas inflixerunt, vestigiis inhærentes, eosdem Clericos, post hac malè promotos ab executione, ministerio & exercitio Ordinum susceptorum, & ab omni spe & facultate ascendendi ad alios superiores, perpetuò suspensos declaramus, & si in eis ministrare præsumperint, illos sic irregulares effectos, omnibus & quibuscunque per eos in titulum commendam, aut aliàs obtentis Dignitatibus, officiis, & beneficiis Ecclesiasticis cum cura & sine cura, quomodocunque qualificatis, sæcularibus, vel cujusvis Ordinis, aut Militiæ, regularibus, ac etiam si ipsi Clerici regulares fuerint activa & passiva voce, ipso facto privamus, & in privatos, atque ad illa & alia similia, vel dissimilia in posterum obtinenda in perpetuum inhabiles & incapaces esse decernimus & declaramus, Digni-

tatum, officiorum & beneficiorum hujusmodi sic pro tempore vacantium dispositionem nobis & Apost. Sedi perpetuò reservantes.

Ut autem homines, qui nimia indulgentia, & spe impunitatis, ac veniæ facilitate hæctenus fuerunt ad hujusmodi facinora procliviores, ea sublata & præclusa ab his abstineant, & caveant in futurum; tam absolvendi, quam dispensandi facultatem in casibus superius expressis, etiam in foro conscientiæ, nobis & successoribus nostris duntaxat, auctoritate & tenore præmissis perpetuò reservamus; Inhibentes à quoquam sæculari, vel cujusvis Ordinis regulari Presbytero, vel Pralato quavis auctoritate fungente, nec per quæcunque Jubilæa & indulgentias, etiam plenissimas & extraordinarias per nostros prædecessores, aut nosmetipsos, vel successores nostros, anno Jubilæi, aut alio quovis tempore, & Cruciatæ sanctæ, vel quocunque alio titulo, modo, & forma, Motuque proprio, & Consistorialiter, seu ad quorumcunque Principum, Regum, aut Imperatoris instantiam, eorumve contemplatione & intuitu cum quibusvis amplissimis in genere vel in specie derogatoriis clausulis cõcessa vel in posteru concedenda, nec vigore, aut prætextu facultatum aut privilegioru Mare magnum, aut aliàs quomodolibet nuncupatorum, quibusvis Ordinibus, Congregationibus, aut Personis Regularibus, aut Episcopis per decreta Conc. Trid. aut officio Sacræ Pœnitentiariæ Apost. vel minoribus, aut etiam majori

Pœnitentiariis nostris & Rom. Pontificis pro tempore existentis, vel alias quomodolibet pro tempore concessorum personæ, sic, ut præfertur, delinquentes, tam scilicet Antistites, seu Abbates promoventes, quàm Clerici malè insigniti seu ordinati, à reatibus, & excessibus præfatis absolvi, præterquam in mortis articulo possint, aut debeant, nec cum iis super irregularitate propter præmissa contracta etiam si crimen penitus occultum fuerit, quovis modo valeat dispensari. Verum enimverò quia gravioribus morbis fortiora sunt adhibenda remedia, & juxta personarum, locorum, ac temporum qualitates leges sunt immutandæ, pœnæque aggravandæ, & emolliendæ; cum hujusmodi peccatum fatana suggerente, hominumque fragilitate assentiente, videatur jam ad culmen vitiorum ascendisse, & in præcipiti esse: ideo ut homines saltem pœnæ timore, & proprii honoris confusione à peccato deterreantur, novum huic veneno antidotum cogimur præparare: ac propterea volumus, ut qui absolutionem & dispensationem hujusmodi petens, semper quamvis delictum adhuc occultum extiterit, non per officium Sacræ Pœnitentiariæ, sed à nobis & pro tempore existente Rom. Pont. in utroque foro absolutionem petere teneantur: alioquin ipsæ concessionis, & absolutiones, etiam cum clausula quod præsentis constitutionis tenor. & alia prædicta habeantur pro expressis, prorsus nullæ, irritæ, & invalidæ existant, ac nemini penitus suffragentur.

Cæterùm si quis Antistes, vel Abbas, servatis quidem cunctis præmissis, & cæteris omnibus, quæ in ipsius Tonsuræ & Ordinum collatione observari debent, personas habiles & idoneas, sed tamen recepta ab iis, quibus Tonsuram aut Ordines conferet, pecunia, pretio, vel præmio Simoniacè in futurum insigniverit, vel promoverit; volumus ut præter alias censuras & pœnas contra Simoniacè Ordinantes & Ordinatos à Sacris Canonibus & Constitutionibus Apostolicis alias inflictas & irrogatas, & singula supradicta in sic promoventibus & promotis locum habeant: decernentes præsentibus litteras sub quibusvis concessionibus, facultatibus & gratiis, etiam in casibus quibuscunque Sedi Apostol. quomodolibet, etiam in Bulla Cænæ Domini reservatis, etiam sub nomine Jubilæi plenarii, vel Cruciatæ Sanctæ absolvendi facultatem quibusvis personis generaliter, vel specialiter tribuentibus, minimè comprehendi, sed semper ab illis exceptas esse & censeri: sicque in præmissis universis & singulis per quoscunque judices &c. Sublata eis &c. ac irritum &c. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, cæterisque contrariis quibuscunque. Ut autem præsentibus litteræ omnibus innotescant, mandamus illas ad valvas S. Joannis Lateran. & Principis Apostolorum de Urbe Basilicarum, & in acie Campi Floræ affigi & publicari, post quindecim dies qui in Urbe sunt, qui verò extra eam & citra montes,

montes, intra quatuor menses; qui de-
mum ultra montes erunt, intra octo
menses à die publicationis hujusmo-
di computandos, perinde afficere &
arctare, ac si eorum cuique persona-
liter intimata fuissent &c. Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam
nostri statuti, ordinationis, declara-
tionum, privationis, reservationum,
inhibitionis, voluntatum, decretorum,
& mandati infringere, vel ei ausu te-
merario contraire. Si quis autem hoc
attentare præsumpserit, indignationem
Omnipotentis Dei, ac Beatorum
Petri & Pauli Apostolorum ejus se no-
verit incursum. Datum Romæ apud
S. Petrum, anno Incarnationis Domi-
nicæ MD.LXXXVIII. Nonis Januarii
Pontificatus nostri anno quarto.

E. Cardin. Prodat.

Joan. August. Papius

De forma faciendi processus & inqui-
sitiones ex præscripto Conc. Trident.
super promovendis ad regimina Eccle-
siarum Cathedralium, & aliorum su-
periorum, seu Monasteriorum, at-
que ad cæteras dignitates, de
quibus in Consistorio
provideatur.

XXXVIII.

Part. I. tit. I. c. 5.

GREGORIUS *Episcopus, servus ser-
vorum Dei ad perpetuam rei
memoriam.*

ONus Apostolicæ servitutis ad quod
nuper nos dignatio divina prove-
xit, assidue admonet, in eam potissi-
mum curam nobis esse pastorali solli-
citudine incumbendum, ut quæ à Sa-
cris œcumenicisque Conciliis pro
communi totius Christiani populi sa-
lute piè, prudenterque statuta sunt,
nulla aut temeritate violentur, aut
negligentia deferantur, ea præsertim
quæ ad bonos idoneosque Pastores Ca-
thedralibus, ac superioribus Ecclesiis
gubernandis præficiendos pertinent.
Nam si in quibusvis Ecclesiæ gradibus
& ministris curandum est tales eligi,
qui religione & sanctitate fideles ædi-
ficient; multò certè magis elaboran-
dum est, ne in ejus electione erretur,
qui supra omnes gradus constituitur
cui tanquam servo fideli & prudenti
totius familiæ cura traditur, qui ad om-
nem virtutem & mandatorum Dei ob-
servantiam aliorum forma esse debet;
cùm certum sit, gregis salutem mag-
nopere pendere ex boni pastoris præ-
stanti vita & doctrina. Sanè venerabi-
les Patres, qui ex toto terrarum orbe ad
Sacrum generale Concilium Trid. à
Summis Pontif. prædecessoribus no-
stris evocati magna frequentia conve-
nerunt, cùm in aliis rebus multis præ-
clarum studium ad corrigendos de-
pravatos mores, & collapsam Eccle-
siasticam disciplinam restituendam o-
stenderunt, tum in eo potissimum insi-
gni zelo, magnaque cum laude labor-
rarunt, ut rationem invenirent, qua
viri doctrina, pietate, prudentiaque
excellentes, & in Ecclesiasticis sanctio-
nibus